

Notat fra Kirkens Korshær København: hjemløse i byens rum

På Kirkens Korshærs arbejdssteder i København modtager vi hver dag mange udsatte og hjemløse, herunder udenlandske hjemløse. Vi møder dem på vores varmestuer, i det opsøgende arbejde, tøjuddeling, nødovertatning samt rådgivning.

Antallet af hjemløse udlændinge

Forbuddet om at opholde sig i såkaldt utryghedsskabende lejre trådte i kraft 1. april 2017. Skærpelsen af straffen for såkaldt utryghedsskabende tiggeri i trådte i kraft midt juni 2017.

Antallet af udenlandske hjemløse i Kirkens Korshærs tilbud er ikke faldet markant efter indførelsen af disse to love. Der har på det største arbejdssted for gruppen været et lille fald fra gennemsnitligt 69 besøgende pr. åbningsdag (okt. 2016 – marts 2017) til gennemsnitligt 62 besøgende pr. åbningsdag (april 2017 – oktober 2018). Der kan ikke konkluderes noget ud fra dette lille fald, alene spekuleres: det kan være et resultat af økonomisk fremgang i Sydeuropa, som betyder at færre er nødsaget til at rejse nordpå. Det kan være et resultat af at flere er trukket udenfor København pga. lejr- og zoneforbuddet. Dog melder vores opsøgende medarbejdere heller ikke om noget markant fald i antallet af udenlandske hjemløse de møder på gaderne. Det kan også være et resultat af det varme vejr, som betyder at færre benytter Kompasset og i stedet samler flasker udendørs i løbet af dagen.

Ud fra antal besøgende i vores tilbud kan det således ikke konkluderes, at lejrforbuddet og skærpelsen af straffen for tiggeri har resulteret i et fald i antallet af udenlandske hjemløse i København.

Konsekvenser af lovgivningen

Til gengæld møder vi andre konsekvenser af ændringerne i lovgivningen:

- Vi oplever en stadigt stigende desperation blandt de mennesker, som vi arbejder med. Rigtig mange henvender sig og spørger om vores råd til hvor og hvordan de skal overnatte, fordi de er bange for politiet. Der er et utilstrækkeligt antal pladser indendørs, både sommer og vinter.
- Hvor vi tidligere uddelte soveposer og liggeunderlag, med en anbefaling om at sove ude, er vi tilbageholdende, da sådanne effekter kan opfattes som 'etableringselementer' i en 'lejr'. Vi tør heller ikke længere råde hjemløse til at sove flere sammen, selvom det højner sikkerheden betragteligt, fordi det øger risikoen for få en bøde og en zoneforbud.
- Flere sover nu alene og/eller på steder hvor der ikke umiddelbart er offentlig adgang. De gemmer sig.
- Mange sover slet ikke, men vandrer rundt hele natten igennem, og møder totalt udmattede og kolde op hos os næste morgen.
- De som taber i lodtrækningen om en plads i vores nødherberg i Hellig Kors kirke, kan umiddelbart herefter købe sig til en overnatningsplads bag i varevogne som tilhører for os ukendte personer. Det er udnyttelse af desperate mennesker og det vidner om, at en kriminalisering af menneskers overlevelsesstrategier, blot fører til yderligere marginalisering og sårbarhed.

- Nogle tigger os om at ringe til Røde Kors' Sundhedsklinik, for derigennem at få bekræftet at de er 'syge nok' til at kvalificere sig til et overnatningstilbud i København. Flere steder er desværre nødsaget til at sortere på dette kriterium. Det er uværdigt og ydmygende for mennesker at skulle konkurrere om hvem der er mest syg, mest misbrugende eller mest psykisk skrøbelig.

Vi oplever stor velvilje og forståelse hos befolkningen i de lokalområder, hvor vi arbejder. Det er vores opfattelse, at den utryghed der beskrives i forbindelse med hjemløse der overnatter på gaden, primært er skabt af visse politikere og medier, som i stigende grad italesætter sociale problemer som kriminalitet og socialt udsatte som farlige elementer i vores samfund. Det er et udtryk for en frygt og en dehumanisering, der fuldstændig overser det faktum at enhver - også dig og mig - kan opleve en livskrise der kan kulminere i hjemløshed.

Vi mener ikke at løsningen på hjemløshed ligger i at kriminalisere overnatning i det offentlige rum. Hjemløshed kan ikke reduceres til et problem for omgivelserne. Der er en dyb menneskelig tragedie, som kun løses gennem en positiv dialog med det ramte menneske. For at indgå i denne dialog kræves det, at de allermest basale fornødenheder er på plads: et varmt og tørt sted at sove, tøj på kroppen og tilstrækkelig mad og drikke. Når basal overlevelse er sikret, kan et menneske begynde at forholde sig til mere langsigtede og bæredygtige løsninger.

Vi foreslår derfor at forbuddet mod ophold i utryghedsskabende lejre erstattes først og fremmest med tilgængelige lavtærskel overnatningstilbud, og derudover at der søges etableret en dialog mellem lokalbefolkningen og de hjemløse der – uanset hvad – lever i vores by. Kirkens Korshær stiller sig gerne til rådighed som formidler af sådan en dialog.

30.november 2018